

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Ivana Pařízková

Rozpočtové právo ÚSC

System RP ÚSC

- Obecná
- Zvláštní
- Procesní
- Administrativní
- Trestní

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

HOSPODAŘENÍ ÚSC

z.č. 250/2000 Sb., + dílčí novely

- I. Obecná ustanovení
- II. Finanční hospodaření
- III. Rozpočtový proces
- IV. Organizace ÚSC
- V. Hospodaření dobrovolných svazků obcí
- VI. Přejícná a závěrečná ustanovení

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Ekonomická autonomie obcí ve vztahu k ústavněprávní úpravě

■ Čl. 8 Úst: „Zaručuje se samospráva územních samosprávných celků.“

■ Čl. 101 odst. 3 Úst: „Územní samosprávné celky jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu.“

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Prameny právní úpravy

Z.č. 128/2000 Sb., o obcích , vzpzd.

Z. č. 129/2000 Sb., o krajích, vzpzd.

**Z. č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole
ve veřejné správě, vzpzd**

**Z. č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu
některých daní, vzpzd.**

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Prameny právní úpravy

- **Z. č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření ÚSC, vzpzd.**
- **Z. č. 563/1991 Sb., o účetnictví, vzpzd.**
- **Z. č. 280/2009 Sb., Daňový řád, v platném znění**
- **Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, vzpzd.**
- **Vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zák. o FK ve VS**

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Zákon upravuje:

- ❖ tvorbu,
- ❖ postavení,
- ❖ obsah,
- ❖ funkci rozpočtů ÚSC-obcí+krajů,
- ❖ stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky ÚSC,
- ❖ zřizování nebo zakládání PO

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Zákonem se řídí:

- **Obce**
- **Kraje**
- **Dobrovolné svazky obcí**
- **Statutární města**
- **Městské části a obvody**
- **Hlavní město Praha**
- **Příspěvkové organizace v oblasti školství**
- **Regionální rady regionů soudržnosti**

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Základní pojmy

- ✓ Rozpočet - *finanční plán, jímž se řídí financování činností ÚSC a svazku obcí, rozp. rok = kalendářní*
- ✓ Rozpočtový výhled - *je pomocným nástrojem ÚSC sloužícím pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství*

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

ROZPOČTOVÝ VÝHLED vychází:

✓ Uzavřené smluvní vztahy

✓ Přijaté závazky

✓ Sestavuje se na období 2-5 let,
následujících po roce, na který se
sestavuje roční rozpočet

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Obsahem rozpočtového výhledu jsou:

- ❖ Souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích
- ❖ Dlouhodobější závazky a pohledávky
- ❖ Finanční zdroje a potřeby dlouhodobě realizovaných záměrů

RV- je povinný (dříve fakultativní)!!!

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

TYPY rozpočtů ÚSC

Vyrovnaný $P = V$

Deficitní rozpočet může být schválen

1. Finančními prostředky z minulých let
2. Smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí, výnosem z prodeje vlastních dluhopisů

Přebytkový rozpočet :

1. Některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v následujících letech
2. Splacení jistiny úvěru z předchozích let

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Zůstatky v rozpočtu a jejich použití

- Kladné - se převádí k použití v dalším roce ke krytí rozpočtových výdajů
 - převádí do peněžních fondů
- Schodky- se uhrazují z prostředků minulých let
 - kryjí se z návratných zdrojů splatných v následujících letech

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Zvláštní část

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Peněžní fondy ÚSC:

Účelové (ke konkrétnímu účelu)

Neúčelové (bez účelového určení)

ZDROJE - přebytky z minulých let, nevyužitá P,
- převody prostředků během roku do účelových peněžních fondů

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Obsah rozpočtu:

- Příjmy
- Výdaje
- Ostatní peněžní operace
- Tvorba a použití peněžních fondů

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Operace mimo rozpočet:

Některé operace se mohou
uskutečňovat mimo rozpočet:

- Cizí prostředky
- Sdružené prostředky
- Podnikatelské činnosti

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Principy příjmů rozpočtu ÚSC

- a) Finanční autonomie
- b) Princip zdaňovací pravomoci
- c) Zásluhovosti
- d) Solidarity
- e) Stability

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

PŘÍJMY rozpočtů ÚSC:

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- příjmy z výsledků vlastní hospodářské činnosti,
- příjmy z hospodářské činnosti právnických osob, která organizaci zřídila nebo založila,

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

- ▶ **příjmy z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonů státní správy - správních poplatky z této činnosti,**
- ▶ **příjmy z vybraných pokut a odvodů uložených v pravomoci obce,**
- ▶ **výnosy z místních poplatků**

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

- **výnosy daní nebo podíly na nich podle zvláštního zákona,**
- **dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů,**
- **dotace z rozpočtu kraje,**

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

- ▶ přijaté peněžité dary a příspěvky,
- ▶ jiné příjmy, podle zvláštních zákonů

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Další finanční prostředky:

1. poskytnuté prostřednictvím Národního fondu.
2. návratných zdrojů
3. ke krytí dočasného časového nesouladu mezi výdaji a příjmy může být použita návratná finanční výpomoc ze státního rozpočtu, z rozpočtu kraje nebo z rozpočtu jiné obce.

Návratná finanční výpomoc je bezúročná. Její opožděné splácení se považuje za zadržetí peněžních prostředků.

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Výdaje rozpočtů ÚSC:

- **závazky vyplývající pro obec, kraj z plnění povinností uložených jí zákony,**
- **výdaje na vlastní činnost obce, kraje v samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj,**
- **výdaje spojené s výkonem státní správy**

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

- **závazky vyplývající pro obec, kraj z uzavřených smluvních vztahů a ze smluvních vztahů vlastních organizací,**
- **závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost,**

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

- ▶ **úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů,**
- ▶ **výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům,**

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

- **výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec,**
- **jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, kraje včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely.**

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

Procesní část

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Rozpočtový proces na úrovni ÚSC:

1. Sestavení a schválení rozpočtu
2. Plnění a kontrola
3. Sestavení a schválení závěrečného účtu

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

1. Vypracování rozpočtu

Návrh:

1. Finanční výbor
2. Rada
3. Finanční komise
4. Zastupitelstvo

Připomínky:

Občané, kontrolní výbor, zastupitelstvo

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Schvalování

- Vyvěšení - 15 dnů před schválením
- Schválení - **ZASTUPITELSTVO**
- Rozpočtové provizorium-Pravidla rozpočtového provizoria-zastupit.
- Rozpis ukazatelů-finanční výbor
- Hospodaření a kontrola

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

2. *Hospodaření a kontrola*

- ❖ Plnění sleduje finanční a kontrolní výbor
- ❖ Rada obce, kraje
- ❖ Finanční komise

Časové použití prostředků-jen pro fiskální rok,
Ostatní se převádějí

KONTROLA- vnitřní
vnější

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Vnitřní kontrola

- ✓ Finanční výbor
- ✓ Kontrolní výbor
- ✓ Zastupitelstvo
- ✓ Rada
- ✓ Kontrola §15 RP ÚSC na základě z. 320/2001 Sb., o FK VS

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Vnější kontrola

- ✓ Občané
- ✓ ÚFO
- ✓ NKÚ
- ✓ Kraj- přezkoumávání hospodaření obce - z.č. 420/2004 Sb., auditor
- ✓ Ministerstvo u kraje

Změny rozpočtu

- Organizační - organizace hospodaření
- Metodické - změny právních předpisů
- Věcné - objektivní skutečnosti ovlivňující plnění rozp.

Změny pouze - ROZPOČTOVÉHO OPATŘENÍ

Přesun prostředků P+V

Nové prostředky-zvýšení rozpo.

Vázání prostředků

Porušení rozpočtové kázně

- Neoprávněné použití x zadržení prostředků z rozpočtů ÚSC, hl.m. Praha, RRRS, svazku obcí
- Porušení předpisů EU, smlouvy, rozhodnutí

ODVOD za porušení rozpočtové kázně - na základě porušení podle § 22 RP ÚSC (odvody se liší)+penále 1 promile z částky odvodu za každý den

O uložení odvodu a penále rozhodne:

U obce OÚ, u mě.části hl.m. P-úřad mě. Části

U hl.m. Praha Magistrát

U kraje KÚ

- Při správě odvodů a penále se postupuje podle zákona upravujícího správu daní. Porušitel rozpočtové kázně má při správě odvodů za porušení rozpočtové kázně postavení daňového subjektu.
- Územní samosprávný celek poskytuje na vyžádání informace získané při správě odvodů za porušení rozpočtové kázně orgánu oprávněnému ke kontrole těchto poskytnutých prostředků.

Správní delikty

- Územní samosprávný celek, svazek obcí, městská část hlavního města Prahy nebo Regionální rada regionu soudržnosti se dopustí správního deliktu tím, že
 - nezpracuje rozpočtový výhled,
 - nehospodaří podle pravidel rozpočtového provizoria,
 - neprovede změny schváleného rozpočtu
 - zpracuje rozpočet v rozporu svzhl. o rozp. skladbě,
 - neprovede rozpis schváleného rozpočtu,
 - nevykonává kontrolu svého hospodaření podle KO ve VS
 - nezajistí přezkoumání svého hospodaření za uplynulý kalendářní rok.

- **Za správní delikt se uloží pokuta do 1 000 000 Kč.**
- **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil. Příjem z pokut je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost správního orgánu, který pokutu uložil.**

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

3. Závěrečný účet

Sestavuje:

Finanční výbor

Rada

Finanční komise

Zastupitelstvo

Připomínky:

**Občané, kontrolní výbor,
zastupitelstvo**

Schvaluje :

zastupitelstvo

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Rozpočtová skladba:

- Rozpočet se zpracovává v třídění podle rozpočtové skladby, kterou stanoví Ministerstvo financí vyhláškou.
- Orgány územního samosprávného celku a orgány svazku obcí projednávají rozpočet při jeho schvalování v třídění podle rozpočtové skladby tak, aby schválený rozpočet vyjadřoval závazné ukazatele, jimiž se mají povinně řídit

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Organizace ÚSC:

- **zřizovat vlastní organizační složky jako svá zařízení bez právní subjektivity,**
- **zřizovat příspěvkové organizace jako právnické osoby, které zpravidla ve své činnosti nevytvářejí zisk,**

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

- **zakládat obchodní společnosti, a to akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným,**
- **zakládat Ústavy podle zvláštního zákona,**
- **zřizovat školské právnické osoby podle zvláštního právního předpisu,**
- **zřizovat veřejné výzkumné instituce podle zvláštního zákona**

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Organizační složky ÚSC:

- Rozhodnutím zastupitelstva
- Zřizovací listina
- Hospodaří jménem zřizovatele
- Nejsou účetní jednotkou

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Forma hospodaření OS:

- nevyžadují velký počet zaměstnanců,
- nepotřebují složité a rozsáhlé strojní nebo jiné technické vybavení,
- nejsou vnitřně odvětvově či jinak organizačně členěné,
- nevstupují do složitých ekonomických nebo právních vztahů.

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Příspěvkové organizace ÚSC:

ÚSC zřizuje příspěvkové organizace pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují **samostatnou právní subjektivitu!**

Zřizovatel vydá o vzniku příspěvkové organizace zřizovací listinu

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Peněžní fondy příspěvkových organizací:

- ❖ rezervní fond,
- ❖ investiční fond,
- ❖ fond odměn,
- ❖ fond kulturních a sociálních potřeb.

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Hospodaření svazku obcí

Majetek

Vložený vlastní majetek jednotlivých členských obcí (podle stanov svazku obcí), ale majetek je pořád ve vlastnictví obce-svazek pouze hospodáří-vlastnictví nelze převést

Finanční hospodaření SO

- Rozpočet
- Rozpočtový výhled
- Zveřejnění návrhu po dobu 15 dnů před schválením v jednotlivých obcích

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Příspěvkové organizace SO

- SO může zřizovat PO v oblasti školství (školy, školská zařízení)
- Nejvyšší orgán svazku obcí rozhoduje o zřízení, změně, zrušení PO,
- vydá zřizovací listinu
- Dále platí vše jako u jiných PO dle z. 250/2000 Sb., RPÚR

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Plnění závazků z Evropské dohody

Poskytování finančních prostředků z rozpočtů ÚSC musí být v souladu se zvláštním zákonem upravujícím postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody zakládající přidružení mezi Českou republikou na jedné straně a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně druhé.

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

**Děkuji za pozornost.
Pěkný zbytek dne,
hezký večer
a příště nashledanou!**